

Jij en de Bijbel

Bijbelverhaal, Sam en Anne, wist je dat, puzzelen en internetten

Koning Saul is ongehoorzaam

De Filistijnen hadden de strijd verloren en waren gevlucht. De soldaten van Saul plunderden snel hun legerplaats, maar hielden zich niet aan de regels. Ze hadden vreselijke honger en deden toen erg dom. God had hen precies verteld hoe ze dieren moesten slachten. Daar moesten ze rustig de tijd voor nemen. Dat deden ze nu niet, want ze wilden zo snel mogelijk eten. Sommigen aten het zelfs rauw! Saul schrok hiervan. Vlees rauw eten was een grote zonde, omdat ze het vlees niet met bloed mochten eten. Snel liet hij een grote steen brengen om daarop de dieren te slachten.

Maar God was al boos. Saul had een eed gezworen, en die was gebroken. Toen hij God vroeg of hij de vijanden nog verder achterna zou gaan, antwoordde God hem niet. Saul begreep dat God boos was. Wie was de schuldige? Om daar achter te komen besloot hij dat er geloot moest worden. De schuldige moest sterven. Vol spanning werd het lot geworpen. Iedereen schrok: het viel op Jonathan! Toen vertelde Jonathan dat hij een stukje honing had gegeten. "Dan moet je sterven", zei zijn vader. Maar het volk kwam voor Jonathan op. Hij had de overwinning behaald, en zou hij dan moeten sterven? Dat kon God toch niet bedoelen?! Nee, natuurlijk niet, maar Saul had niet mogen zweren. Hij was de echte schuldige, en dat maakte God hem op deze manier duidelijk. Na deze overwinning kreeg Saul nog een keer de kans om te laten zien dat hij God echt ging gehoorzamen. Samuel kwam hem goed waarschuwen. Hij moest tegen de koning van Amalek gaan vechten. Die had hele erge dingen gedaan, en God wilde hem daarom straffen. Saul moest dat gaan doen. Maar hij mocht niets meenemen van de buit. Maar Saul luisterde niet naar God. De soldaten namen de sterkste dieren mee naar huis. Toen Samuel al die dieren hoorde, vroeg hij: 'wat is dat'? Saul had een smoesje bedacht: 'ik heb wel geluisterd en al die dieren willen we offeren'. Maar God wil liever gehoorzaamheid dan offers. God vertelde Samuel dat Saul geen koning mocht blijven. Samuel was heel verdrietig, want ondanks alles hield hij veel van Saul. Maar God zei: 'wees niet verdrietig, Ik ken zijn hart en hij is geen goede koning voor mijn volk. Ik kies nu zelf iemand die Mij altijd zal liefhebben en gehoorzaam zijn. Jij moet hem gaan zalven'. Wie dat was lees je de volgende keer. N.D.

"Nee, dat kan niet, dat is zelfmoord!" Mama kon zich niet inhouden. Ze keken samen naar een natuurprogramma over dierenjongen. Het ging dit keer over brandganskuikens die maar twee of drie dagen oud waren. Ze zaten op een 100 meter hoge richel van een klif, en ze moesten naar beneden om in zee te komen. Hun vleugels waren te klein om te vliegen, en dus moesten ze springen. "Dat kan toch niet", herhaalde mama, en papa zag het ook niet zitten. Als ze de sprong zouden wagen, vielen ze op de rotsblokken onderaan het klif. "Ik kijk niet meer, ik houd mijn ogen dicht!" zei Anne. Sam vond het reuze interessant, al was ook hij bang dat de kleintjes het niet zouden redden. Gelukkig kwamen de meeste kuikens ongedeerd beneden. Een wonder boven wonder!

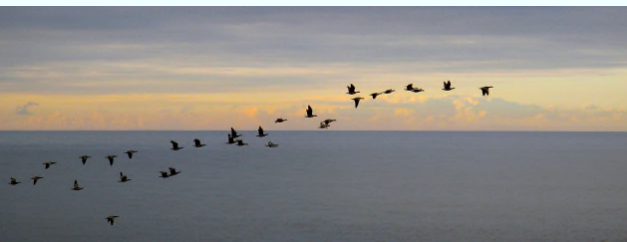
In de film werd verder verteld dat brandganzen hun nest hoog en bijna onbereikbaar bouwen, om aan roofdieren, zoals poolvossen, te ontsnappen. Dit geldt in ieder geval voor de vogels die in Groenland, waar het programma over ging, en in Noorwegen broeden.

"Komen brandganzen in ons land voor?" wilde Anne weten. "Jazeker", zei papa. "Ze komen 's winters massaal hier naar toe, omdat er in het hoge noorden geen voedsel meer is. 'Onze' vogels komen uit Nova Zembla in Rusland." "Maar broeden ze hier ook?" vroeg Sam.

"Vroeger niet, maar de laatste jaren doen sommigen dat wel. In Zeeland en het Waddengebied, vermoed ik."

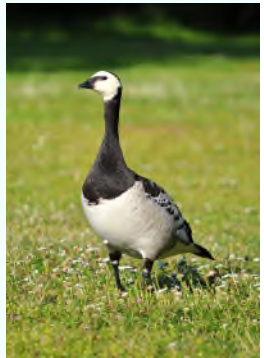
Omdat het voorjaar was, besloten papa en mama om met z'n allen een weekendje naar Texel te gaan. Vanuit hun huisje keken ze uit op het strand en de zee. Op een dag werden ze wakker van het gakkende van ganzen. Sam en Anne

renden naar het raam en zagen een vlucht naar het noordoosten vliegen. Ze waren zwart-wit, met streepjes op hun rug. Dat moesten wel brandganzen zijn.

"Die hebben dus voor Rusland gekozen". Anne vond ze zo mooi dat ze er een tekening van maakte. Daarna gingen ze naar het informatiecentrum van Eco-mare, om meer te weten te komen over deze prachtige vogels.

C.T.

Wist je dat?

Dagelijks leven in de Bijbel

Iedereen die tegenwoordig kan en wil, mag studeren. Dat is heel bijzonder. Vroeger was dat echt niet zo. In de tijd van Abraham mochten alleen hoogbegaafde jongens studeren. Het was erg duur. De hele familie betaalde mee. Het was ook een grote eer om een student in je familie te hebben.

In Mesopotamië, waar Abraham woonde, zijn de eerste vormen van het schrijven gevonden. Ook de beginselen van het rekenen komen daar vandaan. Er zijn zelfs geschilderde wiskundige opgaven in rotsen gevonden, zoals een cirkel verdeeld in 60 deeltjes. De Egyptenaren werkten dit weer verder uit, tot de 360 deeltjes die wij nu nog gebruiken. Zij waren in staat om ingewikkelde bouwtekeningen te maken. Denk maar eens aan de prachtige piramides. En dat zonder computer of rekenmachine! Probeer dat maar eens na te doen.

Studenten moesten alle vakken volgen. Dat was wel heel veel: godsdienst, wiskunde, taal, aardrijkskunde, sterrenkunde, plantkunde, gezondheid en kunst. Een vrije dag was er echt niet bij: de studies waren elke dag van zonsopgang tot zonsondergang! In de Bijbel staat dat Mozes werd onderwezen "in alle wijsheid van de Egyptenaren". Hij was dus een zeer geleerd man. De oude

Grieken spraken van scolè (500 v. Chr), wat wel lijkt op ons woordje school. Ze kenden ook nog een gymnasium, maar die was alleen voor sport. De scolè was de plek waar geleerden en studenten bij elkaar kwamen. Er werd veel gediscussieerd. Zoals over hoe je een wiskundige formule kon maken, en bewijzen hoe het heelal er uitzag. Sommige geleerden uit die tijd zijn ook nu nog heel bekend. Bijvoorbeeld Pythagoras, een naam die je vast

wel kent uit je reken- of wiskundeboek. Hij was een Griekse wiskundige, maar ook musicus en filosoof. Zijn formule wordt nu nog steeds gebruikt! Lange tijd bleef het onderwijs op dezelfde manier door gaan. De Romeinen zorgden wel dat er meer structuur in de lessen kwam. De overheid ging zich ermee bemoeien en gaf richtlijnen voor alle studies. Een jongen in de tijd van de Bijbel, die de kans kreeg om te studeren, greep die kans met beide handen aan. De apostel Paulus, bijvoorbeeld, studeerde eerst in Tarsus of Alexandrië, en volgde daarna in Jeruzalem lessen bij de grote wetgeleerde Gamaliël.

N.D.

Internet

De BBC heeft gefilmd hoe brandgans kuikens springen. Je kunt het zien op <http://www.piepvandaag.nl/gnvdd-brandganskuiken-springt-diepte/>
Op de site van Ecomare op Texel staat veel leuke informatie over brandganzen. <http://www.ecomare.nl/ecomare-encyclopedie/organismen/dieren/vogels/ganzen/brandgans/>

Wil je horen welk geluid de brandgans maakt? Ga dan naar www.vogelbescherming.nl/vogels_kijken/vogelgids/zoekresultaat/detailpagina/q/vogel/24

Woordzoeker Wonderen van de natuur

T	R	E	K	V	O	G	E	L	O
Z	V	K	O	L	O	N	I	E	S
W	L	Z	A	D	E	N	C	T	E
A	R	A	W	I	E	O	R	S	R
R	S	N	W	S	M	E	O	G	U
T	T	T	T	A	P	M	R	O	S
W	E	O	R	E	A	A	E	O	L
I	R	E	N	R	S	I	E	H	A
T	K	P	O	O	L	V	O	S	N
N	G	R	O	E	N	L	A	N	D

Zoek de woorden hier onder op en streep ze in de woordzoeker door. Van de letters die over blijven kun je een woord maken. Succes!

Ecomare
Gras
Groenland
Hoog

Kolonies
Lawaai
Mos
Poolvos

Rotsen
Rusland
Sterk
Strepen

Trekvogel
Zaden
Zwart-wit